

TEOLOGISKA HÖGSKOLAN STOCKHOLM

Teologiska programmet

Bibelvetenskap (exegetik)

EXAMENSARBETE

Kandidatuppsats

VT, 2018

Maskulinitet och eskatologi

Maskulinitet som ett retoriskt grepp för att tala om
eskatologi i Första Korinthierbrevet

Författare: Stina Ekholm Tysk

Handledare: Hanna Stenström

Teologiska högskolan Stockholm

English Title

Masculinity and Eschatology: Masculinity as a Rhetoric Strategy to Describe Eschatology in the First Epistle to the Corinthians.

Nyckelord

Första Korinthierbrevet; Paulus; Eskatologi; Maskulinitet; Retorik

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	5
1.1 Syfte och frågeställning	5
1.2 Disposition	6
1.3 Material och avgränsning.....	6
1.4 Forskningsöversikt.....	6
1.4.1 Genusforskning och feministisk forskning.....	7
1.4.2 Genusforskning och maskulinitetsforskning	8
1.4.3 Paulus eskatologi	9
2 Teori och metod.....	10
2.1 Tematisk undersökning av Första Korinthierbrevet som helhet.....	10
2.2 Strukturanalys	10
2.3 Argumentationsanalys.....	11
3 Analys.....	12
3.1 Språk och översättning.....	12
3.2 Eskatologi och maskulinitetsretorik i Första Korinthierbrevet som helhet.....	15
3.2.1 Eskatologi	15
3.2.2 Maskulinitetsretorik i Första Korinthierbrevet 5–6	17
3.3 Strukturanalys av 1 Kor 7	18
3.3.1 Avsnitt 1 (7:1–24).....	18
3.3.2 Avsnitt 2 (7:25-40)	22
3.4 Argumentationsanalys.....	25
3.4.1 Avsnitt 1 (7:1–24).....	25
3.4.2 Avsnitt 2 (7:25-40)	26
3.4.3 Sammanfattning av argumentationen i 1 Kor 7	27
3.4.4 Maskulinitetsretorik i 1 Kor 7	29
4 Slutsats	32

5 Diskussion	33
6 Sammanfattning	34
Bibliografi	36

Inledning

I 1 Kor 7 skriver Paulus om relationer, sex och äktenskap. Kapitlet präglas av att inkludera kvinnor i resonemangen och feministteologer som Elisabeth Schüssler Fiorenza har fokuserat på att förstå kvinnans roll i texten.¹ Men vad händer om man läser texten utifrån att den är skriven av en man? Fredrik Ivarsson har visat hur Paulus använder en så kallad maskulinitetsretorik i 1 Kor 7 för att tala om etik i församlingen.² 1 Kor 7 berör även eskatologi. I samma utläggning om huruvida ogifta ska gifta sig skriver Paulus om den allt mer annalkande återkomsten av Kristus. Hur kan eskatologin i 1 Kor 7 förstås utifrån samma utgångspunkt som Ivarsson har, att Paulus språk och retorik formats av antikens kulturspecifika föreställningar av manlighet?

1.1 Syfte och frågeställning

Med utgångspunkt i Ivarssons arbete om hur Paulus använder maskulinitetsretorik i Första Korinthierbrevet syftar uppsatsen till att granska Första Korinthierbrevet, med särskilt fokus på kapitel 7, för att se hur Paulus använder maskulinitetsretorik för att tala om eskatologi. Med maskulinitetsretorik menar Ivarsson att Paulus använder kulturspecifika föreställningar om maskulinitet³ i sin retorik. Maskuliniteten, och vad som karaktäriserar maskulinitet, används som en måttstock från vilken det går att dra slutsatser om en grupp eller individs moral, maktstatus och karaktär.⁴

Studiens övergripande frågeställning är:

Hur använder Paulus maskulinitetsretorik för att tala om eskatologi i Första Korinthierbrevet, särskilt i 1 Kor 7?

Den övergripande frågeställningen kommer att besvaras med hjälp av dessa frågeställningar:

Vilka eskatologiska föreställningar finns i 1 Kor 7?

Vilka föreställningar om maskulinitet finns i 1 Kor 7?

Hur ser strukturen och argumentationen ut i 1 Kor 7?

¹ Schüssler Fiorenza 1994.

² Ivarsson 2017:303.

³ Fortsatt i studien kommer endast maskulinitet eller manlighet att användas, men med förståelsen av att den bygger på kulturspecifika föreställningar.

⁴ Ivarsson 2008:184.

1.2 Disposition

Inledningsvis har studiens syfte och frågeställning presenterats. Efter en genomgång av studiens disposition följer en redovisning av material och avgränsning och sedan en forskningsgenomgång. I kapitel två presenteras studiens teori, intersektionell maskulinitetsteori, och metod, retorisk analys. I kapitel tre görs en analys utifrån vald metod för att besvara studiens frågeställningar. Analysen börjar med en granskning av språk och översättning. Efter det följer en analys av Första Korinthierbrevet som helhet utifrån studiens huvudsakliga teman eskatologi och maskulinitetsretorik. Sedan görs en analys av strukturen 1 Kor 7 vilket följs av en analys av argumentationen. I kapitel fyra granskar jag analysen i kapitel tre för att kunna dra eventuella slutsatser om hur Paulus använder maskulinitetsretorik för att tala om eskatologi. I kapitel fem följer en diskussion av slutsatsen och studien. I kapitel sex kommer en sammanfattning av studien och avslutningsvis en bibliografi.

1.3 Material och avgränsning

Jag har avgränsat mig till 1 Kor 7 utifrån att studien syftar till att arbeta vidare på Ivarssons forskning som rör 1 Kor 5–7. 1 Kor 5–6 inkluderas inte i studien eftersom kapitlen inte berör eskatologi på samma sätt som i 1 Kor 7 samt att 1 Kor 7 inleder en ny passage i brevet där Paulus svarar på frågor från församlingen i Korinth. Jag kommer inte att fördjupa mig i de olika metafysiska och filosofiska strömningar som format Paulus eskatologi. Det innebär att jag inte kommer att förklara dem närmre eller varför Paulus använder just dem. Syftet är att förklara Paulus eskatologi så som det presenteras i Första Korinthierbrevet för att kunna besvara min frågeställning, vilket bygger på en retorisk analys. Jag kommer inte heller att försöka återskapa åsikter och ställningstagande hos församlingen i Korinth.

1.4 Forskningsöversikt

I forskningsöversikten presenteras först en översikt över genusforskning för att på så sätt visa på studiens förankring i tidigare forskning. Efter detta följer en förståelse av kön i Antiken samt ett exempel på hur feministisk exegetik tillämpats på 1 Kor 7 av Elisabeth Schüssler Fiorenza. Sedan följer en genomgång av maskulinitetsforskning, hur den tillämpats inom bibelvetenskapen allmänt och specifikt i Ivarssons arbete av 1 Kor 5–7. Avslutningsvis finns en översikt över forskning kring eskatologin i Första Korinthierbrevet som helhet.

1.4.1 Genusforskning och feministisk forskning

1990-talets genusforskning hade ett stort fokus på forskning om kvinnan samt på förståelsen av kvinnlighet i olika historiska perioder och kulturella kontexter. Det gäller även den feministiska bibelforskningen vilken är sprungen ur behovet av att synliggöra kvinnor i Bibelns texter, samt att få en ökad förståelse av vad det innebar att vara kvinna i den antika världen och därmed i den tidig kristna rörelsen.⁵ Forskningsläget har förändrats och idag innefattas även forskning om maskulinitet och queerteori. Det är konsensus inom feministisk exegetik att Paulus är en produkt av sin samtid.⁶ Det innebär att maskuliniteten får konsekvenser för författarskapet. Därmed kan Paulus brev läsas utifrån att de är skrivna av en man med subjektiva åsikter formade av den sociala och kulturella kontexten. Ytterligare ett steg i forskningen har varit att inkludera intersektionell teori som syftar till att förklara och betona att ett flertal samverkande faktorer påverkar en persons status och placering i olika makthierarkier.⁷

Virginia Burrus har forskat om kön, sexualitet och religion i Antiken. Hon redogör i inledningen till *Mapping Gender in Ancient Religious Discourses* för en syn på kön i Antiken som delas av många forskare. Den enade bilden är att det i Antiken fanns ett kön eller snarare ett graderat spektrum av maskulinitet. En ren maskulinitet var högst i status och avsaknad av maskulinitet som exempelvis kvinnor representerade, stod längst i status.⁸ Maskulinitet var något som erhöles genom bland annat handlingar. En man som inte arbetade på sin maskulinitet kunde riskera att mista den och istället framstå som feminin och sjunka i status. Detta gällde alla män men det var fria män som kunde erhålla den eftersträvansvärda maskuliniteten. Denna syn på status och maskulinitet skapade en konkurrens mellan män. Kvinnor förväntades leva i enlighet med denna hierarki. En kvinna som istället strävade efter högre status och maskulinitet kunde uppfattas som onaturlig.⁹

Elisabeth Schüssler Fiorenza menar att 1 Kor 7 rimligtvis är en tillämpning av dopformeln i Gal 3:28. De tre motsatsparen finns representerade och förklarar varför Paulus har med resonemang om slavar, omskurna och relationer mellan män och kvinnor. Syftet är att visa att det är den kristnes lojalitet till Guds vilja som är relevant, inte den sociala

⁵ Polaski 2005:5, Burrus 2007:2, Levine 2004:3.

⁶ Levine 2004:3.

⁷ Burrus 2007:3.

⁸ Burrus 2007:4.

⁹ Burrus 2007:5.

situationen.¹⁰ Schüssler Fiorenza visar att Paulus i Första Korinthierbrevet bejakar kvinnors andliga gåvor i samma uträkning som hos män och att de bör ha samma rättigheter och skyldigheter som en man i ett äktenskap. Samtidigt använder Paulus patriarkala bilder för att tala om sig själv. Därmed upprätthåller han patriarkala strukturer. Paulus vill begränsa kvinnor som ledare och i det offentliga rummet för att undvika att församlingen uppfattas för avvikande mot övriga samhället.¹¹

1.4.2 Genusforskning och maskulinitetsforskning

Peter-Ben Smit förespråkar en intersektionell maskulinitetsforskning inom Bibelvetenskapen. Det innebär att maskulinitet uppfattas som en konstruktion vilken är föränderlig och beroende av ett antal samverkande faktorer såsom social, politisk, kulturell och religiös kontext.¹² Smit poängterar att Carrigan, Connell och Lees maskulinitetsteori har haft stort genomslag.¹³ Maskulinitet bör betraktas som en samling av olika maskuliniteter. Dessa är inga fasta kategorier utan är föränderliga och kontextuella. Män rör sig mellan dessa kategorier, bland annat utifrån hur de uppfattas av andra. Det är en hierarkisk modell där hegemonisk maskulinitet är eftersträvansvärt. Med hegemonisk maskulinitet menas att det finns en överordnad maskulinitet. Vad som karaktäriserar den överordnade maskuliniteten är liksom de andra maskuliniteterna föränderlig och kontextuell.¹⁴ I den hierarkiska samlingen av maskuliniteter finns även femininiteter. En femininitet kan vara överordnad viss maskulinitet.¹⁵ Inom bibelvetenskapen har fokus legat på maskuliniteten som framträder i texten för att se hur den korrelerar med maskulinitet i den historiska kontexten. Maskulinitetsteori och intersektionell teori anses vara applicerbart på den antika världen och har använts i den bibelvetenskapliga forskningen.¹⁶

Fredrik Ivarsson har forskat om Paulus och maskulinitet i 1 Kor 5–7. Ivarsson menar att dilemmat i texten inte främst är sexualitet utan maskulinitet. Maskulinitet är en hierarkisk egenskap som erhålls genom det som är karaktäriserande för maskulinitet, såsom dominans och kontroll. Paulus egna maskulinitet kunde ifrågasättas eftersom han inte var

¹⁰ Schüssler Fiorenza:219–226.

¹¹ Schüssler Fiorenza:236.

¹² Smit 2017:5.

¹³ Carrigan, Connel & Lee 1985.

¹⁴ Smit 2017:11.

¹⁵ Smit 2017:8–9.

¹⁶ Smith 2017:32.

dominant och saknande status utifrån bland annat klass.¹⁷ Paulus är därför mån om att framställa sig själv som ett föredöme för en man med framförallt självkontroll. Paulus ger exempel på beteenden som leder till bristande karaktär hos främst män. Männen i Korinth har genom sitt beteende visat på att de snarast är feminina.¹⁸ Ivarsson menar att detta innebär att Paulus instruktioner i kapitel 7 är anpassade till män med bristande karaktär. Ivarsson menar att Paulus även använder denna retorik för att han anser sig ha ett fostrande ansvar för församlingen. Genom Kristus har männen i Korinth fått möjlighet att och erhålla en maskulinitet som är lämpad för en god och rättfärdig kristustroende.¹⁹

1.4.3 Paulus eskatologi

Det finns en omfattande forskning om Paulus eskatologi. Eskatologin är en central del i Paulus teologi.²⁰ Troels Engberg-Pedersen har i *Cosmology & Self in the Apostle Paul: The Material Spirit* skrivit om eskatologin i Första Korinthierbrevet. Paulus eskatologi i Första Korinthierbrevet utgår från Första Thessalonikerbrevet. Eskatologin är inspirerad av judisk apokalyptik, stoisk kosmologi och aristotelisk metafysik. I Paulus devis realiserade eskatologi väntas Kristi återkomst, upphöjandet av de troende samt stunden då Kristus ska segra över döden.²¹ Paulus gör skillnad på den jordiska sfären där dödliga varelser och kroppar lever och den himmelska sfären som utgörs av Guds πνεῦμα.²² Genom Guds kraft och πνεῦμα återuppstod Jesus som blev bärare av den livgivande πνεῦμα som de troende också fått ta del av.²³ Paulus menar att under den yttersta tiden kommer den jordiska sfären med allt som finns där att förvandlas. Människans egna förgängliga kropp och själ kommer att förvandlas till en ny andlig och odödlig kropp vilken kommer att upphöjas till den himmelska sfären. Endast de troende som bär på Guds πνεῦμα kommer att upphöjas medan de icke-troende förgörs.²⁴

¹⁷ Ivarsson 2017:303.

¹⁸ Ivarsson 2008:198.

¹⁹ Ivarsson 2008:193.

²⁰ Schnelle 2003:577.

²¹ Engberg-Pedersen 2010:35.

²² Engberg-Pedersen 2010:28.

²³ Engberg-Pedersen 2010:64.

²⁴ Engberg-Pedersen 2010:12.

2 Teori och metod

I studien kommer intersektionell maskulinitetsteori att användas. Teorin utgår från Smits definition.²⁵ Jag kommer att undersöka 1 Kor 7 utifrån att texten är skriven av en man vars maskulinitet är ett resultat av social och kulturell kontext. I uppsatsen kommer jag att utgå från Burrus förståelse av en antik uppfattning av kön som ett spektrum och inte som två dikotoma kön.²⁶ Den teoretiska utgångspunkten innebär att den sociala och psykologiska aspekten av kön behandlas medan den biologiska aspekten inte innefattas i studien.

Metoden som kommer att användas för att besvara studiens frågeställning är litterär analys och argumentationsanalys för att förstå textens retorik. I en argumentationsanalys granskas textens utformning och uppbyggnad för att förstå argumentationens rörelse och vilka tekniker som använts. En argumentationsanalys ligger nära en litterär analys.²⁷ Eftersom metoderna ligger nära varandra kommer jag att använda verktyg från en litterär analys för att göra ett studie av argumentationen i 1 Kor 7. Genom att granska helheten utifrån vald tematik och struktur kan retoriska grepp och tekniker hittas. Följande metodiska grepp kommer att användas:

2.1 Tematisk undersökning av Första Korinthierbrevet som helhet

Som del i ett sammanhang är ett textavsnitt beroende av den litterära kontexten för att förstås. Ett genomgående tema för Första Korinthierbrevet är eskatologi. Därför kommer 1 Kor 7 att undersökas utifrån det eskatologiska sammanhanget i brevet. Ivarssons forskning om Första Korinthierbrevet berör förutom kapitel 7 även kapitel 5–6 och visar att maskulinitetsretorik är viktig även i dessa kapitel, vilket gör det relevant att granska maskulinitetsretorik i 1 Kor 5–6.

2.2 Strukturanalys

Brevets struktur visar på hur innehållet är organiserat. I en analys av strukturen ligger fokus på brevets uppbyggnad. För att särskilja strukturanalysen från argumentationsanalysen kommer jag att fokusera på innehållets form och rörelse snarare än typer av argument och hur

²⁵ Se 1.4.2.

²⁶ Se 1.4.1.

²⁷ Hayes & Holladay 2007:92.

argumentationen är uppbyggd. Första Korinthierbrevet har en struktur lik ett typiskt antikt brev²⁸. Hans-Josef Klauck har sammanställt en översikt över brevets struktur²⁹:

1:1–3 *Prescript*
 1:4–9 *Proem*
 1:10-15:58 Brevkropp vilken kan delas in tematiskt
 16:1–24 Avslut med epilog och postscript

Klauck har även sammanställt en översikt över den retoriska strukturen i Första Korinthierbrevet³⁰ utifrån Aristoteles modell för delar i ett tal:³¹

1:10 *Exordium* Brevets huvudärende och tes. Enlighet och samförstånd bör eftersträvas och splittring undvikas.
 1:11-17 *Narratio* Översikt över kontexten och fakta som lett till brevets huvudärende och tes.
 1:18-15:57 *Argumentatio* Bevis för huvudärendet och varför tesen stämmer.
 15:58 *Peroratio* Den retoriska slutsatsen.

Det finns olika typer av brev. Klauck menar att Första Korinthierbrevet är ett rådgivande brev med en uppmanande karaktär. Möjligen går Första Korinthierbrevet att klassa som ett vänskapsbrev. Enskilda passager kan dock utifrån sin struktur och retorik ge uttryck för andra stilar.³²

2.3 Argumentationsanalys

Olika retoriska tekniker och strategier kan säga något om ett tal eller en texts syfte. I uppsatsen kommer en analys göras utifrån antik retorik. En analys kommer att göras både av vilken typ av argument som använts och hur argumentationen är uppbyggd.

I antik retorik finns främst tre typer av argument för att övertala sin publik eller få medhåll. Ethos argument syftar till att skapa en bestämd uppfattning av sändarens karaktär.

²⁸ Klauck 2006:42.

²⁹ Klauck 2006:306.

³⁰ Klauck 2006:307.

³¹ Klauck 2006:218.

³² Klauck 2006:307.

Pathos argument fokuserar istället på mottagarnas känslor och hur de kan användas. Logos är förnuftsargument och handlar om att genom rationella slutsatser övertyga mottagarna.³³

Maskulinitetsretorik kunde användas som ett ethosargument för att framställa sig själv som manlig och motståndaren som omanlig. Detta skedde ofta subtilt genom att anspela på brister i motståndarens manlighet.³⁴

3 Analys

Analysen inleds med en granskning av språk och översättning för att sedan utifrån en retorisk analys granska 1 Kor 7.

3.1 Språk och översättning

I kapitel 7 finns vissa svårigheter gällande översättning och språk. Nedan följer en analys av de mer betydande svårigheterna. Sist förs en analys av relevanta nyansskillnader och tvetydigheter i vissa ord.

7:1b καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι, anses vara antingen ett citat från Korinth eller Paulus egna ord. Thiselton har sammanställt forskningen kring 7:1b som visar att konsensus lutar åt att frasen är ett citat från Korinth.³⁵ Studiens slutsats påverkas inte av tolkningen av 7:1b, därför ansluter jag mig inte till någon av de möjliga översättningarna. Däremot påverkar olika tolkningar analysen vilket gör det relevant att vara medveten om problemet för att förstå olika resonemang. En översättning som inte tar ställning kan vara: *Angående det ni skrev. (Det är) gott för en man att inte röra en kvinna sexuellt.*³⁶

I 7:21 finns ett översättningsproblem med frasen μᾶλλον χρῆσαι. Svårigheten med denna fras är att den tillsynes är ofullständig eftersom verbet saknar ett direkt objekt. χρῆσαι står i aorist imperativ och kan översättas med *nyttja/få användning av*. Aorist imperativ har en odefinierad aspekt tillskillnad från presens imperativ som syftar på något upprepat eller pågående.³⁷ I presens imperativ hade översättningen snarare blivit *fortsätt nyttja*. Frågan är, vad är det man ska få användning av? Vanligen tillskrivs χρῆσαι till 1) ἄλλ'

³³ Klauck 2006:220.

³⁴ Ivarsson 2017:303.

³⁵ Thiselton 2000:489–500.

³⁶ ἄπτεσθαι syftar här till något sexuellt, se Thiselton 2000:500 & Collins 1999:257.

³⁷ Nässelqvist 2014:123.

εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι.³⁸ Ett argument för denna tolkning är möjligheten att läsa χρῆσαι som en ingressiv aorist.³⁹ Tolkningen skulle då bli: Har du möjlighet att bli fri, börja bejaka den möjligheten. Den andra möjligheten är att χρῆσαι tillskrivs 2) δοῦλος.⁴⁰ Tolkningen blir då: Är du kallad till slav, gör det bästa av situationen. Thiselton har utifrån ovanstående diskussion en översättning som till viss del är teologiskt motiverad: "Even if there is a possibility that you might come to be free, rather, start to make positive use of the present."⁴¹ Poängen är att det som syftas på med χρῆσαι är underförstått och därför har substantivet som borde följa, fallit bort. Slutsatsen är att det inte spelar någon roll om man är fri eller slav för att nå andlig status.⁴² Det som är avgörande är att leva i enlighet med evangeliet och inte låta det världsliga bli ett hinder för det. Jag ansluter mig inte till någon hållning utan låter insikten om problemet belysa min fortsatta analys.

I 7:36 är det oklart hur τὴν παρθένον och hur ὑέρακμος ska översättas. Det finns fyra olika sätt att tolka relationen mellan mannen och τὴν παρθένον i 7:36 vilka är a) Far och dotter b) Ett förlovat par c) En man och hans kvinnliga slav d) Ett par som lever i celibat.⁴³ En majoritet av forskarna under 1900-talet menar att 7:36 handlar om ett förlovat par.⁴⁵ Det avgörande sammanhanget är översättningen av ὑέρακμος. Det kan syfta på τὴν παρθένον och då översättas till 1) En ogift kvinna som passerat giftasålder eller 2) En ogift kvinna med sexuella begär. Det kan syfta på mannen och översättas till 3) En man som passerat giftasålder eller 4) En man med sexuella begär.⁴⁶ Thielston utgår endast från två möjliga översättningar, 1 och 3,⁴⁷ vilket Martin menar bygger på en modern föreställning om sexualitet där kvinnan är passiv och mannen är den med sexuella begär.⁴⁸ Rimligtvis handlar det om en ogift kvinna med sexuella begär. Varför den tolkningen är rimligast kommer att tydliggöras längre fram i analysen men kortfattat grundar det sig på att Paulus i 1 Kor 7 tidigare sagt att en man eller den som är separerad kan gifta sig för att få bukt med sitt begär. Det innebär att det inte är relevant för Paulus att ännu en gång skriva till en man att han kan

³⁸ Hedegård, Giertz och Svenska Folkbibeln gör den tolkningen. Nya Testamentet i åtta versioner 2016.

³⁹ Thiselton 2000:555.

⁴⁰ Bibel 2000, NRSV och NIV gör den tolkningen. Nya Testamentet i åtta versioner 2016.

⁴¹ Thiselton 2000:544.

⁴² Thiselton 2000:558.

⁴³ Thiselton 2000:594–598.

⁴⁴ Collins 1999:302.

⁴⁵ Thiselton 2000:596.

⁴⁶ Martin 1995:219.

⁴⁷ Thiselton 2000:593.

⁴⁸ Martin 1995:219.

gifta sig vid begär men gör bäst i att undvika det. Paulus har även skrivit att äktenskap bör undvikas eftersom det världsliga inte är relevant. Det är då märkligt om Paulus sedan menar att det är möjligt att gifta sig om en man eller kvinna passerat en viss ålder eller mognad. Martin anser också att det troligen handlar om en ogift kvinna med sexuella begär.⁴⁹

Det finns en diskussion om översättningen av ἄγαμος i 7:8 och παρθένος i 7:25. Svårigheten är att förstå vilka Paulus menar sig inkludera med begreppen. I 7:8 kan τοῖς ἀγάμοις syfta på ogifta män. Eftersom ταῖς χήραις i samma vers syftar på änkor kan τοῖς ἀγάμοις bli den manliga motsvarigheten änklingar.⁵⁰ τοῖς ἀγάμοις kan även inkludera ogifta kvinnor. En översättning kan då vara *de ogifta(män och kvinnor) och änkorna*. παρθένος i 7:25 kan också syfta på ogifta män och kvinnor. Thiselton argumenterar för den möjligheten eftersom παρθένος inte är genusbestämt, genitivformen i plural är den samma för maskulinum och femininum, samt att ἀνθρώπων i 7:26 står i maskulinum.⁵¹ Om παρθένος i 7:25 syftar på ogifta män och kvinnor, hur bör 7:8 översättas om ἄγαμος kan betyda samma sak?

Eftersom Paulus avhandlar olika typer av relationer och situationer är det rimligt att dra slutsatsen att ἄγαμος och παρθένος kan syfta på olika saker. Collins menar att Paulus i 7:8 avhandlar änklingar och i 7:25 de ogifta. παρθένος syftar på en kvinna där det tydligt finns en artikel i femininum (vv. 28, 36, 37, 38). Thiselton förespråkar att 7:8 handlar om de män och kvinnor som separerat och att 7:25-35 handlar om ogifta män och kvinnor. I 7:36-38 är παρθένος något enbart kvinnligt.⁵² Det är inte rimligt att anta att Paulus inkluderar män i ἡ παρθένος i 7:28. Dels för att ἡ παρθένος står i singular men även för att παρθένοι är den maskulina formen av ordet som syftar på ogifta män.⁵³ Hade Paulus velat inkludera män i 7:28 är det rimligt att anta att han hade skrivit ut παρθένος såsom han gör i 7:25, inte genusbestämt. Collins tolkning att ἡ παρθένος enbart syftar på kvinnor är därmed rimlig.

Thiseltons slutsats att 7:8 syftar på separerade män och kvinnor kan modifieras. Skillnaden på παρθένος och ἄγαμος är att det förstnämnda används för att beskriva de som inte har haft sex. ἄγαμος kan då syfta på ogifta som har haft sex, vilka bör vara separerade eller änklingar.

⁴⁹ Martin 1995:219.

⁵⁰ Collins 1999:268.

⁵¹ Thiselton 2000:568.

⁵² Thiselton 2000:568.

⁵³ Heikel, Fridrichsen 1934:168.

3.2 Eskatologi och maskulinitetsretorik i Första Korinthierbrevet som helhet

För att förstå vilka eskatologiska föreställningar som finns i 1 Kor 7 är det relevant att förstå Paulus eskatologi i brevet som helhet, hur Paulus formulerar sig och vart han väljer att avhandla vissa aspekter av eskatologin. För att förstå den retoriska utgångspunkten för 1 Kor 7 och vilka föreställningar om maskulinitet som finns i kapitlet följer en redogörelse av Ivarssons analys av 1 Kor 5–6.

3.2.1 Eskatologi

Eskatologin är en underliggande premis i Första Korinthierbrevet. Eskatologin i Första Korinthierbrevet är centrerad kring främst två saker. Dels kommer Kristi återkomst att innefatta en form av dom och förvandling av det världsliga kropparna. Dels är människans kropp och hantering av sin kropp avgörande för utfallet av domen. Orsaken till att Paulus fokuserar på detta tycks vara någon form av meningsskiljaktigheter mellan honom och församlingen i Korinth. Några i församlingen verkar förneka eller ifrågasätta de dödas kroppsliga uppståndelse vilket nämns i 15:12. I brevet hänvisar Paulus ett flertal gånger till eskatologin men det är först i kapitel 15 som Paulus ägnar tid åt att redogöra varför och hur eskatologin är en premis för brevet.

I 1:7–9 slår Paulus fast att Kristi återkomst är att vänta samt att församlingen till dess förväntas leva i gemenskap med Kristus.

I 2:12 gör Paulus skillnad på τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, den världsliga eller jordiska anden, τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ, Guds ande. Det fortsätter i 3:1–3 där Paulus gör en skillnad på σάρξ, som något förgängligt och πνεῦμα som inte är förgängligt. De kristna lever i den jordiska sfären som består av det förgängliga men har fått ta del av det himmelska genom Guds πνεῦμα. Det finns en kamp mellan dessa, också i varje människa.⁵⁴ Vid Kristi återkomst kommer denna kamp avgöras vilket Paulus skriver om i slutet av kapitel 3.⁵⁵

Paulus använder i 3:17ff en metafor för att beskriva den dom han föreställer sig ska komma vid Kristi återkomst. Var och en av de troende har Kristus som grund och det är utifrån Kristus de ska leva sitt liv. Vid Kristi återkomst kommer deras handlingar under livet att prövas med eld. Det är möjligt att Paulus föreställer sig att förvandlingen av den jordiska sfären som ska ske genom Kristus, kommer att ske genom Guds πνεῦμα som tar sig i uttryck

⁵⁴ Martin 1995:173.

⁵⁵ Martin 1995:171.

som eld. Det är genom elden människor prövas och de troende får en ny andlig kropp medan det förgängliga och dödliga kommer att brinna upp.⁵⁶ Alla som är del av Kristi Kropp och är bärare av Guds $\piνεῦμα$ kommer att räddas. Denna passage handlar dels om Paulus maning till enhet i församlingen, där de inte ska splittras i olika partier. Men det finns ett eskatologiskt motiv som vittnar om att Paulus tänker sig att livsstil och moral påverkar utfallet av domen i samband med Kristi återkomst.

Det förtydligas i kapitel 5–6 där Paulus nämner Kristi återkomst igen. Här manar Paulus inte till enhet utan utgår från den och understryker den gemensamma enheten i Kristus, vilken bygger på att de alla fått ta del av Guds $\piνεῦμα$. Istället för att splittring hotar Kroppen⁵⁷ varnar Paulus för det som hotar Kroppen utifrån. Paulus menar att en människa får sin identitet utifrån den kraft eller den verkan som de olika sfärerna kan ge. I den jordiska sfären finns $σάρξ$ och i den himmelska finns $\piνεῦμα$. Dessa bär på en egen kraft och har olika ändamål.⁵⁸ De kristna tillhör den himmelska sfären genom Kristus. De troendes kroppar kommer att succesivt formas av Guds $\piνεῦμα$ och därmed även deras karaktär.⁵⁹ Det innebär att de får kraft att utveckla en identitet som passar den himmelska kroppen. I det fallet finns inte utrymme att använda sina egna kroppar till annat.⁶⁰

Varje kropp hotas av att förorenas av krafter från den förgängliga jordiska sfären, vilket exempelvis är begär.⁶¹ Det sker genom att det förgängliga tränger in i den Kroppen. $σάρξ$ kan bära på synd eller annat som symboliserar det förgängliga såsom sjukdom. En människas kropp, $σῶμα$, bär på både $σάρξ$ och $\piνεῦμα$. En människas $σάρξ$ kan riskera att förorena hela den kristna Kroppen. En persons syndiga karaktär kan påverka hela Kroppen. Paulus menar i kapitel 5–6 att församlingen i Korinth måste rena Kroppen.⁶² Paulus är orolig att församlingen i Korinth låtit sig påverkas för mycket av den jordiska sfären vilket gör att de kommer längre bort från den himmelska.⁶³ I kapitel 8 lyfter Paulus även avgudadyrkan och medveten förtäring av hedniskt offerkött som ett potentiellt hot mot gemenskapen.

⁵⁶ Engberg-Pedersen 2010:35.

⁵⁷ Fortsatt kommer begreppet Kropp syfta på Kristi Kropp som en kollektiv kropp för dem som fått del av Guds $\piνεῦμα$.

⁵⁸ Martin 1995:173.

⁵⁹ Engberg-Pedersen 2010:169.

⁶⁰ Engberg-Pedersen 2010:170.

⁶¹ Martin 2006:175.

⁶² Martin 1995:169.

⁶³ Martin 2006:67.

Kapitel 9–14 hänvisas inte lika mycket till det eskatologiska temat men Paulus berör igen vikten av att hantera Kroppen rätt. Fokus övergår till att ännu mer betona att församlingen och de troende är del av Kristi kropp. I kapitel 12 skriver Paulus om deras andliga enhet de trätt in genom dopet. Det innebär att de som en Kropp är beroende av varandra. I 12:26 upprepar Paulus igen att om någon syndar eller far illa påverkas resten av Kroppen och gemenskapen.

I 15:36 skriver Paulus att ett liv måste dö för att få nytt liv. I 15:54 skriver Paulus att döden besegras genom att bli uppslukad. Det sker genom att det odödliga tar över det dödliga. Detta kan vara en förklaring av resonemanget Paulus började i kapitel 3. Genom elden, som är $\piνεῦμα$, kommer materian som världen är uppbyggd av att förstöras genom att brinna. Men genom det kommer Guds $\piνεῦμα$ att ta över även det dödliga och därmed besegra det. I samma process kommer det som brinner att förvandlas till nya kroppar.⁶⁴

3.2.2 Maskulinitetsretorik i Första Korinthiebrevet 5–6

I kapitel 4 identifierar Ivarsson användandet av maskulinitet som retoriskt grepp. Paulus hävdar sin auktoritet genom att ta sig själv som föredöme. Denna auktoritet markeras med dominans i 4:21 där Paulus hotar att ”komma med käppen.”⁶⁵ Vidare i kapitel 5 och 6 stärker Paulus bilden av sig själv som den främsta ledaren med den disciplin och goda moral som förväntas av en rättfärdig kristen man. Ivarsson menar att Paulus anser att ”Belonging to Christ is thus the source of true masculinity.”⁶⁶ Det är alltså genom att bejaka denna möjlighet som en man kan utveckla en framgångsrik och eftersträvansvärd karaktär.

Detta kontrasteras mot männen i Korinth som Paulus i 6:8–9 menar brister så pass i sin karaktär och sitt beteende att de riskerar att inte få ärva Guds rike. Det främsta problemet hos männen i Korinth är att de ägnar sig åt aktiviteter som $\piορνεῖα$ vilket Paulus menar är kännetecknande för hedningar och andra med feminin karaktär. Att ägna sig åt $\piορνεῖα$ är motsatsen till självkontroll och tecken på bristande karaktär. Eftersom Paulus inte tycks vara fysiskt stark och dominant förespråkar han självkontroll som den främsta dygden. Det är därför som Paulus använder $\piορνεῖα$ som exempel enligt Ivarsson.⁶⁷ Paulus använder $\piορνεῖα$ och listor över orättfärdigt beteende⁶⁸ för att hävda sin egna auktoritet gentemot männen i Korinth. Paulus använder dessa exempel som en varning. Hedningar och

⁶⁴ Engberg-Pedersen 2010:36.

⁶⁵ Ivarsson 2008:184.

⁶⁶ Ivarsson 2008:193.

⁶⁷ Ivarsson 2008:198.

⁶⁸ 1 Kor 5:10-11; 6:9–10.

orättfärdiga får inte del av Guds rike. De som troende måste leva i enlighet med Kristus och främja sin maskulina och rättfärdiga karaktär för att behålla sin andliga status i Kristus. En man som är orättfärdig och feminin är inte lämpad att ta del av det Kristus har att erbjuda. Som del i Kristus gudomliga kropp blir människans kropp helig och kan därmed bli upphöjd.⁶⁹

3.3 Strukturanalys av 1 Kor 7

Kapitel 7 kan delas in i avsnitt 1 och avsnitt 2. Det första avsnittet innefattar 7:1–24 och det andra avsnittet utgörs av 7:25–40. Indelningen motiveras utifrån att det är två olika frågor som avhandlas. Det markeras genom användandet av Περὶ δὲ i 7:1 och 7:25.⁷⁰

3.3.1 Avsnitt 1 (7:1–24)

Avsnitt 1 kan delas upp i två delar. Talbert anser att 7:2–6 utgör den första delen eftersom den utgör ett kiastiskt mönster där Paulus resonerar kring 7:1b.

- A. Omoraliska handlingar. 7:2.
- B. En sexuell relation är accepterat. 7:3.
- C. Kvinnans beroende av mannen. 7:4a.
- C. Mannens beroende av kvinnan. 7:4b.
- B'. Sexuell relation uppmuntrad. 7:5a.
- A'. Frestelse för omoraliska handlingar. 7:5b.⁷¹

7:6 syftar tillbaka till 1–5. Ivarsson gör ingen analys av strukturen i kapitel 7 men han ser ett samband mellan 7:1b och 7:7 vilka ramar in ett resonemang i 7:2–6.⁷² Anledningen till att Talbert och Ivarsson drar olika slutsatser om den första delen i kapitel 7 grundar sig dels på olika tolkning av 7:1b. Talbert anser 7:1b vara en fråga om celibat från Korinth. Paulus svarar i 7:2–6 att sex inom äktenskapet inte är fel. 7:4 tolkas som ett tecken på att Paulus förespråkar ett jämställt äktenskap i den mening att båda parter har samma rättigheter och skyldigheter. Även Conzelmann⁷³ och Thiselton delar den uppfattningen.⁷⁴ Denna tolkning gör att

⁶⁹ Ivarsson 2008:193.

⁷⁰ Mitchell 1993:191.

⁷¹ Talbert 2002:53.

⁷² Ivarsson 2008:195–197.

⁷³ Conzelmann 1975:117.

⁷⁴ Thiselton 2000:506.

inledningen i kapitel 7 framställs som annorlunda mot kapitel 5–6 där Paulus har en sträng och förmanande ton.

Ivarsson anser 7:1b vara Paulus egna ord som uppmanar till celibat. 7:2–6 är en tillrättavisning där äktenskapet är ett försök till att få stopp på otukten som Paulus skriver om i kapitel 5–6. I 7:7 knyter Paulus samman resonemanget genom att ta sig själv som ett exempel på någon som lever i celibat, vilket är ett tecken på hans goda karaktär och självkontroll.⁷⁵

Den avgörande skillnaden i Talberts och Ivarssons tolkning ligger inte i förståelsen av 7:1b utan snarare av 7:4. Ivarsson menar att det är en anakronism att dra slutsatsen att Paulus ser äktenskapet som något jämställt. ”I ett sammanhang där hierarkin ses som ”naturlig” och självklar, kan jämlikhet ses som en degradering för den normalt överordnande parten.”⁷⁶ skriver Ivarsson. Just därför menar Ivarsson att Paulus i 7:1–7 förminskar männen i Korinth genom att ge dem samma krav som en kvinna har i ett äktenskap. Deras brist på karaktär och moral gör att de måste leva på samma premisser som en kvinna.⁷⁷

Jag ansluter mig inte till att tolka 7:4 som en uppmaning till jämställdhet utan att det istället handlar om att Paulus fortsätter att tillrättavisa männen såsom han gjort i kapitel 5–6. Första delen i avsnitt 1 i kapitel 7 kan således tolkas som förmanande. Eftersom 7:1–6 är en fortsättning på kapitel 5–6 är det möjligt att tolka Paulus uppmaningar om att undvika otukt som en markör för eskatologi.⁷⁸ Därmed är det relevant att tillrättavisa männen i församlingen.

Del 2, 7:7–24, menar Talbert också följer ett kiastiskt mönster.

- A. Alla har en särskild gåva från Gud och lever efter den. 7:7b
- B. Paulus vänder sig till de ogifta och änkorna. 7:8–9
- C. Herren säger till de gifta. 7:10-11.
- B'. Paulus vänder sig till de gifta med icke-troende. 7:12-16
- A'. Ta tillvara på de gåvorna ni fått i och med ert kristna kall. 7:17-24.⁷⁹

⁷⁵ Ivarsson 2008:197.

⁷⁶ Ivarsson 2017:304.

⁷⁷ Ivarsson 2008:196.

⁷⁸ Se 3.2.1.

⁷⁹ Talbert 2002:56.

Ivarsson menar, som ovan nämnt, att 7:7 hänger samman med 7:1 eftersom Paulus i båda fall skriver om celibat. Talbert gör en avgränsning från 7:7b. En indelning kan göras eftersom Paulus i 7:7a hänvisar till sig själv som föredöme genom att leva i celibat och i 7:7b fokuserar på nådegåvor från Gud.

I 7:8–9 vänder sig Paulus till ogifta och änkor. Paulus vill såsom han gör i 7:2 förmå församlingen i Korinth att undvika otukt. Paulus tillägger att det inte är bra att brinna av begär.⁸⁰ Sexuella begär ansåg Paulus också utgöra ett hot mot Kroppen.⁸¹ Paulus tycks mena att sex inom äktenskapet är det enda tillåtna eftersom det är det enda sättet, om självkontroll saknas, att få bukt med begär.⁸² I 7:10-11 hänvisar Paulus till Jesus uppmaning att undvika skilsmässa, en åsikt han ansluter sig till. 7:7b–11 kan liksom 7:1–6 tolkas som förmanande.

I 7:12-16 byter Paulus fokus från relationer inom församlingen till de relationer där en part inte är troende. För de troende gäller samma regler, de bör inte skilja sig. Paulus presenterar ett undantag, den som inte är troende får skilja sig. Det gör att Paulus inte framstår som lika förmanande utan istället tolkas något pragmatisk.⁸³ Det finns en osäkerhet kring vad Paulus menar i 7:16. Antingen menar Paulus att det inte är rimligt att leva i en relation i hopp om att den andra ska omvändas, eller så bör relationen fortsätta eftersom det finns en möjlighet till omvändelse.⁸⁴ Det är inte relevant att fördjupa sig i vilken översättning som är att föredra, det relevanta är att det handlar om omvändelse. Ämnet indikerar på att det finns en medvetenhet om en gemenskap i Kristus och det som är utanför. Det är en markör för Paulus eskatologi.⁸⁵ Att ha en relation med någon som är utanför gemenskapen anser inte Paulus vara problematiskt. Den icke-troende blir renad och helig genom relationen med den troende.⁸⁶ Däremot måste det finnas en tydlig gräns mellan det i och det utanför. Om gränsen blir otydlig genom att det förgängliga börjar tränga igenom eller tar sig in i Kristi kropp är det ett problem.⁸⁷

Talbert ser ett samband mellan 7:7b och 7:17-24. I båda fallen skriver Paulus

⁸⁰ Ej ett eskatologiskt motiv enligt en majoritet av forskare se Martin 1995:212.

⁸¹ Martin 1995:213.

⁸² Martin 2006:65–66.

⁸³ Mitchell 1993:192.

⁸⁴ Thielston 2000:538–540.

⁸⁵ Se 3.2.1.

⁸⁶ Martin 1995:218.

⁸⁷ Martin 1995:170.

om nådegåvor.⁸⁸ I 7:17-24 för Paulus resonemanget vidare och uppmanar församlingen att stanna i den sociala situation som de befann sig när de blev kallade av Gud. Mitchell anser att Paulus poäng är att social status inte är relevant. Därför bör en person inte sträva efter att ändra sin sociala situation eftersom det riskerar att ta fokus från Kristus.⁸⁹

Conzelmann menar också att den sociala situationen inte spelar någon roll. Conzelmann anser att textens budskap är att en eskatologisk frihet inte existerar i det världsliga utan i Kristus. Det innebär inte endast att den sociala statusen är irrelevant utan att frälsningen inte går att uppnå genom handlingar.⁹⁰ Denna slutsats brister på två sätt. För det första passar inte Conzelmanns tolkning in i strukturen i kapitlet. Om kapitel 7 präglats av tillsägelse gällande moral och uppmanande till förändring är det märkligt att Paulus sedan går över till att skriva att det inte spelar någon roll eftersom de redan är fria i Kristus. För det andra har handlingar en inverkan på utfallet av Kristi återkomst eftersom Paulus ser vissa handlingar som potentiella hot mot Kroppen. Thiseltons tolkning av 7:21 stärker uppfattningen att stycket handlar om att betona att det inte är social situation som är relevant men att det världsliga kan bli ett hinder och att en person därför behöver leva i enlighet med evangeliet.⁹¹

Utifrån ovanstående resonemang är inte social situation relevant. Däremot är moral och karaktär relevant, vilket Ivarsson visar. Ivarsson menar att 7:17-24 är en fortsättning på Paulus resonemang om äktenskap. Att Paulus väljer att skriva att den sociala situationen inte är relevant för de troende och att slavar därmed kan fortsätta vara slavar menar Ivarsson ytterligare är ett sätt för Paulus att markera männens bristande karaktär. En slav är inte fri men att vara slav är möjligt att leva med i den mening att det går att stå ut. På samma sätt är äktenskapet något bindande som inte alltid är bekvämt, men det går att stå ut.⁹² De män som är i ett äktenskap bör inte fundera över sin relationsstatus utan förlika sig med den. Vidare kan slav i sammanhanget användas av Paulus för att visa att alla troende, oavsett status, i Kristus är fria i den mening att de har en relation till Kristus på lika villkor. Alltså att de har samma möjligheter, skyldigheter och rättigheter.⁹³ Frihet behöver då inte innebära en världslig frihet från en slavägare. I 7:17-24 fortsätter Paulus ha en förmanande ton men det finns dock inslag där han är mer rådgivande och informerande.

⁸⁸ Talbert 2002:57.

⁸⁹ Mitchell 1993:124.

⁹⁰ Conzelmann 1975:126.

⁹¹ Se 3.2.1.

⁹² Ivarsson 2008:197.

⁹³ Thiselton 2000:560.

Sammanfattningsvis går detta att säga om strukturen i avsnitt 1: Avsnittet är inledningsvis uppmanande men övergår till att bli något mer rådgivande även om en förmanande ton är genomgående. Eskatologin är en premis under hela första avsnittet. Talberts struktur är rimlig men behöver modifieras genom att låta del 1 och 2 överlappa varandra. Förslagsvis kan del 1 utgöra 1 7:1–11 och del 2 7:8–24. Paulus skriver en åsikt eller uppmaning som han sedan resonerar kring. 7:7 knyter an bakåt till 7:2 men också framåt till 7:8 och 7:17. 7:8 knyter även an till 7:17 och 7:24. Dessa åsikter eller uppmaningar gör att Paulus tydligt håller en röd tråd men hela tiden för resonemanget framåt.

3.3.2 Avsnitt 2 (7:25-40)

Avsnitt 2 utgörs av 7:25-40. Paulus besvarar frågan om oskulder, de som aldrig varit gifta. Frågan om oskulder besvaras genom att Paulus i 7:26-28 presenterar fyra komponenter som stärker hans åsikt att ogifta inte bör gifta sig. Dessa komponenter resonerar Paulus kring i 7:29-40.

7:25 Ämnet presenteras. Paulus hänvisar till Herren. Inklusio.

7:26 1. Orsak till att förbli i samma relationsstatus.

7:27 2. Ett exempel på uppmaningen att förbli i samma relationsstatus.

7:28a 3. Exempel på att det är möjligt att inte följa uppmaningen.

7:28b 4. En andra orsak till att förbli i samma relationsstatus.

7:29-31 1. Förklaras.

7:32-35 4. Förklaras.

7:36-38 3. Förklaras.

7:39-40a 2. Förklaras.

7:40b Paulus hänvisar till Herren. Inklusio.⁹⁴

Paulus väljer att i förklaringarna inte följa komponenterna i samma ordning som han först skrev dem. Han börjar med att förklara varför de ogifta inte bör gifta sig. Paulus lägger ihop resonemang gällande komponent 1 och 4 i 7:29-35. Det innebär att Paulus ger två skäl till varför de inte bör gifta sig innan han ger exempel på undantag och sedan avslutar med att ge exempel på när uppmaningen kan följas.

Det är de yttre omständigheterna som är orsaken till att de ogifta inte bör gifta

⁹⁴ Talbert 2002:63.

sig. I 7:26 skriver Paulus att de är i en pressad situation. Vad det är för situation Paulus syftar på exakt går inte att läsa ut. Det har en eskatologisk dimension vilket tydliggörs i 7:29-31.⁹⁵⁹⁶ ἐνεστῶσαν står i perfekt particip aktivum och visar att den pressade situation de står inför är ett resultat av en tidigare handling som ger avslag i nuet.⁹⁷ I 7:27 använder Paulus ordet γυνή och ingen annan term för kvinna, så är det även i 7:39-40 där han förklarar 7:27. I 7:28a står istället παρθένος, lika så i 7:36-38. I 7:28b skriver Paulus att om de gifter sig med en kvinna som är oskuld kommer de att känna press i, ordagrant, köttet. Thiselton menar att det handlar om press ett par kan känna i sin vardag.⁹⁸ Men att Paulus använder ordet σάρξ menar Perkins i detta fall innebär att den press som ett gift par kan känna i köttet rimligtvis bör handla om sexuella begär.⁹⁹

I 7:29-31 framträder Paulus uppfattning att världen i denna tid är i en kosmisk process som kommer att förvandla världen och dess ordning.¹⁰⁰ I ljuset av att de står i en pressad situation och med vetskapen att världen som de känner den snart kommer att förändras, underförstått att Kristi återkomst är nära, fortsätter Paulus resonemanget i 7:32-35. I 7:32-33 vänder sig Paulus till en man. Paulus skriver att med dessa omständigheter är det inte relevant att fokusera på det världsliga utan mer relevant att fokusera på Herren. Att gifta sig är inte fel men det orsakar en känsla av splittring¹⁰¹ mellan Herren och det världsliga, som med tanke på den tid som är kvar är onödig.

Paulus vänder sig i 7:34 till ogifta kvinnor, Paulus använder både γυνή och παρθένος. De bör inte gifta sig utan bör istället fokusera på att hålla kropp, σῶμα, och ande helig. Det kan betyda att Paulus ansåg att de behövde en särskild tillsägelse för att framförallt kvinnliga oskulder, ansågs troligare än andra att utveckla sexuellt begär.¹⁰² En gift kvinna fokuserar istället på det världsliga, hennes man. Vad som är problematiskt är att Paulus i 7:9 skriver att det är bättre att gifta sig än att leva med sexuella begär. Han tycks motsäga sig själv.

Det finns två möjliga lösningar på problemet. Det ena är att Paulus varnar män för att gifta sig med kvinnor som är oskulder eftersom de kan utveckla sexuella begär som är

⁹⁵ Talbert 2002:64.

⁹⁶ Thiselton 2000:574.

⁹⁷ Nässelqvist 2014:282.

⁹⁸ Thiselton 2000:578.

⁹⁹ Perkins 2012:112.

¹⁰⁰ Thiselton 2000:585.

¹⁰¹ μεμέρισται är svårt att tyda. Thiseltons tolkning används. Thiselton 2000:590.

¹⁰² Martin 1995:220–222.

ett hot mot mannens karaktär. Genom att fokusera på henne och vara henne till lags riskerar han att bli dominerad av henne och tappa sin självkontroll. Den här tolkningen gör att Perkins översättning av 7:28 passar. Perkins menar även att det är begär inom äktenskapet som Paulus syftar på trots att det verkar motsägande.¹⁰³ Slutsatsen är att även om äktenskap är ett sätt att få bukt med begär kan en kvinna som är oskuld ändå innebära en risk.

Utifrån Martins förståelse är ovanstående inte övertygande. Martin menar att äktenskapet i sig förebygger begär.¹⁰⁴ En kvinnlig oskulds begär är inget undantag. Istället handlar 7:32-35 om att kontrollera en ogift kvinnas sexuella begär. Utifrån Martins resonemang kan Paulus i 7:34 uppmana de ogifta kvinnorna till självkontroll för att undvika behovet av att gifta sig. Att Paulus väljer att lägga till γυνή kan bero på att Paulus även vill lägga till att ogifta kvinnor överlag bör ha självkontroll.

7:36-38 är en svårtolkad passage. Inte minst på grund av svårigheten att tolka ὑπέρακμος. I analysen av språk och översättning argumenterade jag för att ὑπέρακμος troligen syftar på en ogift kvinna med sexuella begär. Ytterligare ett argument för det är att Paulus i 7:32-35 kan ha haft ogifta kvinnors sexuella begär i åtanke. Tolkningen passar därmed in i strukturen. Paulus har i 1 Kor 7 avhandlat män med begär, separerade och änkors begär, par där ena parten är icke-troende och nu de som aldrig varit gifta. Kvinnor som var oskulder ansågs särskilt benägna att utveckla begär. Begär i sin tur är ett hot mot Kroppen. Paulus kan anse att den gruppen behöver en extra uppmaning. Dock är det ingen uppmaning direkt till kvinnorna, i hela avsnitt 2 är Paulus vänd endast till män och pratar om kvinnor, inte till dem.¹⁰⁵ Att uppmaningen inte är direkt till kvinnorna tydliggörs i 7:36-38. Frågan om äktenskap ska inledas är helt upp till mannen och visar på att kvinnan är underlägsen.¹⁰⁶¹⁰⁷

7:36-38 kan därmed handla om att begär bör kontrolleras och äktenskap undvikas. En kvinna som är oskuld är särskilt benägen att inte kunna ha självkontroll. Om en man med begär är förlovad eller har en relation med en oskuld kan det vara vist att gifta sig för att undvika risken att hon förorenar Kroppen. Dock är självkontroll alltid mest eftersträvansvärt. Mannen är den som avgör om äktenskap ska inledas eller inte.

I 7:39-40 vänder sig Paulus till änkor. Paulus tillåter dem att gifta om sig även om det är bättre att inte göra det. Om de gifter sig ska det vara med en annan troende.

¹⁰³ Perkins 2012:112.

¹⁰⁴ Martin 2006:65.

¹⁰⁵ Martin 1995:227.

¹⁰⁶ Martin 1995:227.

¹⁰⁷ Perkins 2012:113.

Verserna avhandlar samma ämne, äktenskap och omgifte, som i 7:1–24.¹⁰⁸ Paulus avslutar med att igen hänvisa till sin auktoritet och relation till Gud. I 7:39 finns en eskatologisk markör. Paulus använder κοιμηθῆναι och beskriver mannens död som en sömn. Det är en eskatologisk term som innebär att den döde kommer att väckas.¹⁰⁹

Talberts indelning av strukturen är rimlig även om det kan förtydligas att 7:28a och 7:36-38 hänger samman med 7:28b och 7:32-35 eftersom de avhandlar liknande ämne. Avsnitt 1 avslutas med att vara mer rådgivande och informativ än uppmanande. Avsnitt 2 börjar vara mer rådgivande och informativ än uppmanande men övergår till att få en mer förmanande karaktär.

3.4 Argumentationsanalys

Utifrån analysen av strukturen går det att finna flera ämnen, eller trådar som jag väljer att kalla det, som Paulus resonerar kring. För att förstå hur Paulus använder dessa trådar i sitt resonemang följer en analys av argumentationen i 1 Kor 7.

3.4.1 Avsnitt 1 (7:1–24)

I avsnitt 1 finns två huvudsakliga trådar. Inledningsvis handlar 7:1–9 om otukt och begär, alltså något som är beroende av den egna kroppens handlande eller känslouttryck vilka är ett hot mot Kroppen. Utgångspunkten är resonemanget i kapitel 6 där Paulus varnar för orättfärdighet och otukt. Församlingen är Kristi Kropp vilket innebär att de har skyldigheter i hanterandet av sina egna kroppar.¹¹⁰ Argumentationen i 7:1–9 är uppbyggd på följande sätt: Det grundar sig på ett ethosargument där Paulus som auktoritet menar att självkontroll är eftersträvansvärt och därför gäller det. Genom deduktivt logosargument förklarar Paulus att A, otukt och begär är ett tecken på bristande självkontroll. Därför är B, celibat ett tecken på självkontroll. Med ett kausalt logosargument visar Paulus att männen inte förmår att ha samma självkontroll som Paulus eftersom de bedriver otukt och har starka begär. Det orsakar att Paulus finner det nödvändigt att ge dem äktenskap som ett alternativ för att få bukt med deras bristande självkontroll. Samma resonemang appliceras på ogifta och änkor.

Den andra tråden handlar om att social situation inte är relevant för de troende. Paulus berör ämnet först i 7:10-11. Det kan tolkas som att Paulus menar att skilsmässa är fel eftersom det riskerar att parterna faller tillbaka i otukt. I så fall skulle 7:10-11 snarare passa in

¹⁰⁸ Thiselton 2000:603.

¹⁰⁹ Thiselton 2000:604.

¹¹⁰ 1 Kor 6:8–20.

i den första tråden i avsnitt 1. Men eftersom Paulus anser att manlighet är en hierarkisk egenskap och att det är något om erhålls, innebär det att det är möjligt att utveckla en mer maskulin karaktär. Om en man gifter sig på grund av att han är omanlig och saknar självkontroll, men sedan utvecklar självkontroll, då borde inte skilsmässa vara en risk. Jag har inte heller stött på någon text hävdar att Paulus menar att skilsmässa är fel utifrån att det kan vara en risk för mannens karaktär, efter det att han erhållit mer maskulina egenskaper. Därför handlar förbud mot skilsmässa om något annat. Äktenskap är att vara i en särskild social situation. Då Paulus i 7:17-24 menar att social situation inte är relevant är det rimligt att anta att 7:10-11 handlar om det. Dock är det inte förrän i 7:17-24 som det tydliggörs vad 7:10-11 har för betydelse.

Argumentationen i 7:17-24 utgår från ett ethosargument som är ett auktoritets- och identitetsargument. Paulus är en auktoritet vars uppmaning gäller alla församlingar och som del av gemenskapen bör församlingen i Korinth följa hans råd. Sedan följer deduktivt logosargument där Paulus hävdar A, lev så som du var när du blev kallad. Det innebär B, att du inte ska omskära dig eller ändra på att du är omskuren. Paulus lägger sedan till att det inte är relevant om en person är slav eller inte. Det beror på att den frihet som är relevant är given av Gud. Varför social situation annars är irrelevant är oklart än i texten.

7:12-16 är en utveckling av 7:10-11 men har ingen given placering i de två huvudsakliga trådarna i avsnitt 1. Det handlar varken om handlingar som är potentiellt hot mot kroppen eller att den sociala situationen inte är relevant. Den markerar istället en ny tråd. Det handlar om en medvetenhet om de troendes enhet och de som står utanför denna enhet, vilket jag resonerade kring i analysen av strukturen. Dess funktion i argumentationen är inte given än.

3.4.2 Avsnitt 2 (7:25-40)

Avsnitt 2 har en annorlunda struktur än avsnitt 1 och därmed en annan argumentation. 7:26-28 består av fyra komponenter eller aspekter av svaret på frågan om ogifta som Paulus väljer att lägga samman. Från 7:29 förklarar Paulus vad de olika komponenterna innebär.

7:26 och 7:29-31 hör samman och utgör komponent 1. Det är det deduktivt logosargument där Paulus säger A, den värld vi nu lever i kommer att snart att förvandlas och därför är det inte relevant att fokusera på det som hör det världsliga till. B, äktenskapet är något världsligt så gift dig inte.

7:27 och 7:39-40 hör samman. Det är ett deduktivt logosargument som svarar på A från komponent 1. A, den värld vi nu lever i kommer snart att förvandlas och därför är

det inte relevant att fokusera på det som hör det världsliga till. B, att separera eller söka en ny partner som änka är att fokusera på det världsliga och därför bör det undvikas.

7:28a och 7:36-38 hör samman tillsammans med 28b och 7:32-35. De är del av samma argumentation men som kan delas in i två på det sätt Talbert gör.¹¹¹ En ny tråd inleds som handlar om äktenskap med en ogift kvinna som är oskuld. Argumentationen börjar i 7:28 med A, Det är ingen synd att gifta sig med en ogift kvinna men den som gör det kommer få det svårt¹¹². Det finns två möjliga svar. B1, 7:32-35, om du gifter dig kommer det göra sig splittrad och en ogift kvinna bör fokusera på sin självkontroll. Eller B2, 7:36-38, en kvinna utan självkontroll kan behöva kontrolleras genom att en man väljer att gifta sig med henne. Men det främsta är att inte gifta sig utan att utveckla självkontroll.

3.4.3 Sammanfattning av argumentationen i 1 Kor 7

I 1 Kor 7 avhandlar Paulus flera trådar. Paulus lägger in nya trådar i texten som han först inte förklarar utan låter stå för att plocka upp dem senare. Fem större trådar går att identifiera utifrån min analys av argumentationen.

<i>Trådar</i>	<i>Verser</i>			
Otukt och begär	2–9		39–40	
Förändra inte din sociala situation	10–11	17–24	27	39–40
Äktenskap med en icke-troende	12–16		39–40	
Tidens slut	26		29–31	
Ogifta kvinnor och deras begär	28		32–38	

Ingen tråd avhandlas på ett ställe utan Paulus plockar upp tråden igen senare. Exempel på det är 7:10-11 som plockas upp i 7:17-24. Samma sak gäller för 7:27 som inte plockas upp förrän i 39–40. Vidare har 7:27 flera likheter med 7:10-11 och 7:17-24. I alla delar handlar det om att inte ändra den sociala situation man är i.

Genom att 7:27 hör samman med argumentationen i 7:26 förenar Paulus olika

¹¹¹ Se 3.3.2.

¹¹² Se 3.3.2.

trådar. Det innebär att tråden om att inte ändra social situation binds samman med tråden om tidens slut. Den sociala situationen bör inte ändras eftersom det inte är relevant i en tid där världen är under förvandling. I avsnitt 1 förklarade Paulus inte varför social situation inte är relevant. Det är alltså först i avsnitt 2 som det förklaras genom att Paulus för samman det resonemanget med tråden om tidens slut. För tydlighetens skull kallar jag denna tråd Den eskatologiska tråden.

Det finns även likheter mellan 7:2–9, 12–16, 28 och 32–38. Alla delar handlar om situationer då det världsliga tycks vara relevant och undantag kan göras från premisserna i Den eskatologiska tråden.

Den första tråden om otukt och begär utgår från argumentationen i 7:1–9 där Paulus hävdar att självkontroll är den främsta dygden men att bristerna hos församlingen i Korinth gör det nödvändigt för dem att få alternativa lösningar för att skapa kontroll. Det är alltså relevant att fokusera på det världsliga för att få bukt med otukt och begär som utgör ett hot mot Kroppen. Social situation är därmed relevant eftersom äktenskap en lösning för att förhindra det. Det gäller både ogifta, separerade och de som förlorat sin partner.

Tråden om ogifta kvinnors begär har en liknande argumentation som tråden om otukt och begär. Paulus menar att självkontroll är eftersträvansvärt. En kvinna som är oskuld kan vara ett potentiellt hot och bör därför kontrolleras. Kan hon inte kontrollera sitt begär kan en man fatta beslutet att gifta sig med henne. Det kan vara relevant att ändra sin sociala situation för att eliminera ett potentiellt hot mot Kroppen

Den sista tråden handlar om äktenskap med en icke-troende. Ett äktenskap med en icke-troende är visserligen inget hot mot Kroppen men det är inget som heller tillför något till den. Den troende ska inte ändra sin status men inte heller säga emot om den icke-troende vill skilja sig. Det är relevant att fokusera på det världsliga om den icke-troende vill skilja sig. Detta gäller dock existerande äktenskap. Om exempelvis en änka ska gifta om sig bör det vara med någon troende.

Dessa trådar bildar tillsammans en tråd jag väljer att kalla Den världsliga eftersom det handlar om situationer då det världsliga är relevant.

En sammanställning av ovanstående resonemang kan se ut på följande sätt:

<i>Huvudsakliga trådar</i>	<i>Verser</i>								
Den världsliga	2–9		12–16			28		32–38	39–40
Den eskatologiska		10–11		17–24	26–27		29–31		39–40

Paulus för två olika resonemang med olika argumentationer som han växlar mellan. Han väver samman de olika resonemangen i dem sista verserna som avhandlar både begär och äktenskap, äktenskap med en troende och att fokus inte bör vara på det världsliga. På så sätt framstår texten som genomtänkt och Paulus kan föra olika resonemang samtidigt men ändå behålla en röd tråd.

3.4.4 Maskulinitetsretorik i 1 Kor 7

Att stärka den egna manligheten och framställa motståndarna som omanliga är en av de saker som kännetecknar maskulinitetsretorik. Genom analys av ethos- och pathosargument i 1 Kor 7 framgår det hur Paulus använt sig av den retoriken.

I 7:2–7 har Ivarsson visat att Paulus framställer sig själv som manlig och männen i Korinth som omanliga. 7:2 är ett pathosargument där Paulus genom att belysa bristen på manlighet hos männen i Korinth skapar en känsla av förnedring. I 7:6 markerar Paulus sin auktoritet genom ett ethosargument. Ett ethosargument följer i 7:7 där Paulus genom att visa på självkontroll framställs som manlig. Samma typ av argument finns i 7:8.

7:10 kan tolkas vara ett ethosargument. Paulus hänvisar till Herrens ord vilket visar att Paulus har erfarenhet och kunskap om det han också förmedlar vidare till församlingen i Korinth. 7:12 är ett ethosargument där Paulus liksom i 7:6 tar sin auktoritet för given. Vidare finns ytterligare ett ethosargument i 7:17 som både markerar Paulus auktoritet men även är ett identitetsargument där korinthierna påminns om att de är en av flera församlingar och att dessa får samma uppmaningar av Paulus.

Paulus inleder avsnitt 2 i 7:25 med ett ethosargument där han poängterar att det han nu skriver är ett råd i kontrast till en befallning. Det innebär inte att Paulus inte förväntar sig att råden ska följas. Istället är det rimligt att anta att Paulus tar sin auktoritet för given och att den är bekräftad av församlingen.¹¹³ Det är samma typ av argument som i 7:6 och 7:12.

I 7:32–38 finns en liknande argumentation som i 7:2–9. I 7:35 skriver Paulus att det han skriver är av omsorg för att de anständigt ska hålla fast vid Herren. Versen bör dock läsas som förmanande. Paulus skriver att hans råd är för deras egna bästa men versen går rimligen att tolka som 7:25 där Paulus tar sin auktoritet för given. Det tydliggörs i 7:37 där Paulus, efter att ha gett instruktioner om att det är möjligt att gifta sig med en ogift kvinna, hänvisar till självkontroll som det främsta alternativet. Den med självkontroll gifter sig inte,

¹¹³ Perkins 2012:112.

endast den utan självkontroll behöver gifta eftersom den personer har ett begär som bör kontrolleras. På ett subtilt sätt visar Paulus på bristande manlighet som han gör i 7:2–9. Det är en förnedrande retorik Paulus för där han ger männen ett val men som ändå baseras på deras omanliga karaktär. Allt detta kontrasteras mot Paulus som är manlig.

Genomgående i kapitlet använder Paulus ethosargument för att framställa sig själv som manlig. Det är dock i Den världsliga tråden, främst 7:1–9 och 7:32–38, som Paulus också använder pathosargument för att framställa männen i Korinth som omanliga. Det är alltså i Den världsliga tråden som Paulus tydligt framhäver sin egna manlighet som kontrasteras mot de omanliga männen i Korinth. Självkontroll är måttstocken som Paulus utgår från för att dra slutsatser om deras manlighet.

Skillnaden mellan 7:2–9 och 7:32–38 är att Paulus i det senare är dels att Paulus berör oskulders sexuella begär. Det finns en oklarhet om vad Paulus menar med kvinnans självkontroll i 7:32–38. Vad har den delen för funktion i Paulus argumentation? Konsekvensen av att Paulus anser att självkontroll är en av de främsta manliga egenskaperna gör att kvinnor också kan erhålla denna manlighet.¹¹⁴ Andra uttryck för manlighet, som exempelvis att visa dominans genom att vara den penetrerade parten under sex,¹¹⁵ var inget en kvinna kunde genomföra. Det kan verka som att detta gör att Paulus ger kvinnor möjligheter att öka sin status. I praktiken kan det vara resultatet men i teorin innebär det något annat. För samtidigt har Paulus i 7:26–31 betonat att världen snart kommer att förvandlas. Utifrån eskatologin i Första Korinthierbrevet framgår det att Paulus tänker sig att förvandlingen sker genom πνεῦμα i form av eld.

För att förstå mötet mellan maskulinitetsretoriken och eskatologin följer en sammanställning av vad analysen hittills visat. Ivarsson menar att Kristus är en källa till ren maskulinitet.¹¹⁶ Det är genom att bejaka detta som det är möjligt att utveckla en manlig karaktär. Paulus menar att självkontroll är ett kännetecken på manlighet. Självkontroll i sin tur handlar om att kunna stå emot exempelvis begär som är ett hot mot Kroppen. Detta resonemang passar in i Paulus syn på de olika sfärerna som formar en individs identitet. Att vara bärare av Guds πνεῦμα innebär att en person har möjlighet att utveckla en karaktär som inte är formad av det jordiska. Självkontroll är en egenskap som är formad av Guds πνεῦμα eftersom den gör det möjligt att undvika det som är ett potentiellt hot mot Kroppen. En man som tappar sin självkontroll är extra mottaglig för den jordiska sfärens kraft. Maskulinitet är

¹¹⁴ Ivarsson 2017:306.

¹¹⁵ Burrus 2008:6.

¹¹⁶ Se 3.1.2.

således ett tecken på att en person formats av Guds $\pi\epsilon\upsilon\mu\alpha$. Denna uppfattning är förankrad av Paulus i 1 Kor 5–6 och fortsätter in i kapitel 7 och i 7:32-38 där Paulus tar upp kvinnors självkontroll och den kommande förvandlingen av världen.

Guds $\pi\epsilon\upsilon\mu\alpha$ är alltså källan till sann maskulinitet och det är genom den som de troende kommer att förvandlas. Femininiteten kommer då inte bestå utan kommer att slukas av maskulinitet.¹¹⁷ En kvinna med självkontroll är, liksom för en man, ett tecken på att hon formats av Guds $\pi\epsilon\upsilon\mu\alpha$ och inte den jordiska sfären. Vidare är det just på grund av att en person fått del av Guds $\pi\epsilon\upsilon\mu\alpha$ som hen blir räddad. En ogift kvinna ansågs vara extra mottaglig för begär och utveckla en särskilt omanlig karaktär i den mening att hon kan förlora sin självkontroll helt. Med vetskapen att tiden är knapp är det relevant för Paulus att understryka vikten av att ha självkontroll.

Det är viktigt att poängtera att det precis som i 7:1–9 inte bör tolkas som att Paulus uppmanar till jämlikhet. 7:32-38 är riktat till männen i församlingen. I frågan om giftermål är det mannen som fattar beslutet om äktenskapet är nödvändigt. Paulus ger inte kvinnorna denna uppmaning för att han ser det som en möjlighet för dem att öka sin status och bli maskulina och därmed jämlika med männen. Paulus är trots allt en typisk man i sin kontext¹¹⁸ och ser hierarkin som ”naturlig.”¹¹⁹ Det är rimligare att anta att Paulus har det eskatologiska motivet i åtanke där självkontroll innebär att en person är befriad från den jordiska sfärens inflytande som i sin tur utgör ett hot mot Kroppen.

I Den eskatologiska tråden finns inte argument som spelar på Paulus manlighet och avsaknad av manlighet hos männen i Korinth så som det finns i Den världsliga tråden. Det innebär dock inte att maskulinitetsretorik inte finns i de delarna av 1 Kor 7. En övertygande och kraftfull retorik var i Israel en markör för manlighet. Paulus själv värderade ett effektivt och övertygande tal.¹²⁰ Paulus är både övertygande och effektiv i sin argumentation genom att han för olika resonemang samtidigt. Logosargumentationen kan därför anses vara del i Paulus maskulinitetsretorik, om än mycket subtilt.

¹¹⁷ Polaski 2005:20.

¹¹⁸ Clines 2003:192.

¹¹⁹ Ivarsson 2017:304.

¹²⁰ Clines 2003:186–187.

4 Slutsats

Paulus för i 1 Kor 7 två resonemang. Det ena har jag valt att kalla Den eskatologiska tråden. Den eskatologiska tråden handlar om att tiden för världen som de känner den snart är slut. Det innebär att det som hör världen till inte är relevant. Att skilja sig eller att försöka ändra social status är inte relevant. Det som är relevant är att fokusera på det som har betydelse för det som snart ska ske, alltså Kristi återkomst och förvandlingen av världen. Förvandlingen av världen kommer att ske genom $\pi\nu\epsilon\tilde{\mu}\alpha$. Denna process är redan startad men kommer med Kristi återkomst att avslutas. Ett tecken på att processen är startad är att de troende är bärare av Guds $\pi\nu\epsilon\tilde{\mu}\alpha$ och att den successivt formar de troendes identitet och karaktär. En person som är formad av $\pi\nu\epsilon\tilde{\mu}\alpha$ har utvecklat bland annat självkontroll. Självkontroll innebär att den troende har blivit befriad från den jordiska sfärens inflytande och inte behöver bekymra sig över det världsliga. En person med självkontroll bedriver inte otukt eller har okontrollerat begär. För Paulus, som menar att självkontroll är den främsta manliga egenskapen, är en maskulin karaktär således ett tecken på att en person formats av $\pi\nu\epsilon\tilde{\mu}\alpha$ som är en källa till maskulinitet.

Detta kontrasteras mot Den världsliga tråden som istället präglas av brist på maskulinitet. Utgångspunkten i Den världsliga tråden är att Paulus anser att det finns några fall där det är relevant att fokusera på det världsliga. En person som är omanlig och inte har självkontroll har en karaktär som formats av inflytandet från den jordiska sfären. Den som har formats av den jordiska sfären riskerar att bedriva otukt och ha ett okontrollerat begär, vilket innebär att Kristi Kropp kan förorenas. Den som är formad av den jordiska sfären kan ha svårt att utveckla självkontroll. Paulus verkar anse att så är fallet för männen i Korinth. Det innebär att de inte klarar av att leva enligt de riktlinjer Paulus ger. I det fallet menar Paulus att det är relevant att fokusera på det världsliga. Den som inte har självkontroll bör söka andra lösningar för att få bukt med problemen. Då kan det vara bra att ingå äktenskap eftersom det förebygger exempelvis begär. Först efter att ingå exempelvis äktenskap finns en möjlighet att utveckla en karaktär som är formad av $\pi\nu\epsilon\tilde{\mu}\alpha$, alltså en manlig karaktär som kännetecknas av självkontroll.

Sammanfattningsvis finns det en eskatologisk premiss för 1 Kor 7 som bygger på föreställningen om att världen snart kommer att förvandlas och då även de troende. Det innebär att fokus inte ska vara på det världsliga utan på en manlig karaktär som formats av $\pi\nu\epsilon\tilde{\mu}\alpha$. Detta kan Paulus inte säga till församlingen i Korinth eftersom det finns stora brister

hos framförallt männen. Paulus behöver därför ge andra råd till församlingen för att få bukt med problemen som finns till följd av att männen formats av den jordiska sfären. Paulus förmedlar detta genom att använda maskulinitetsretorik som bygger på att Paulus framställer sig själv som manlig, formad av $\pi\epsilon\upsilon\mu\alpha$ och därmed befriad från de världsliga. Genom att Paulus framhäver sin maskulinitet och auktoritet kan han övertyga församlingen om att det han skriver är rätt. Samtidigt framställer Paulus männen i Korinth som omanliga, näst intill feminina, inte formade av $\pi\epsilon\upsilon\mu\alpha$ och oförmögna att inse vad som är rätt.

Detta stärks ytterligare genom att Paulus både är övertygande och effektiv i sin argumentation genom att han för resonemangen samtidigt och låter dem stärka varandra. Den eskatologiska tråden framhåller det faktum att tiden för världen som de lever i håller på att ta slut. Det gör att Paulus förmaningar i Den världsliga tråden upplevs högst aktuella. Förmaningarna i Den världsliga tråden gör att allvaret i eskatologin framhävs och att det är en högst avgörande händelse.

5 Diskussion

Studiens slutsats bygger till stor del på tolkningen att 7:36 handlar om en kvinna med begär. Tolkningen är i stort sett oemotsagd eftersom en majoritet av de forskare jag använt mig av inte ens utgår från att tolkningen är möjlig. Det kan argumenteras för att min slutsats därmed är ogrundad. Jag anser dock att argumenten för en den tolkning jag valde att använda är goda. I ett försök att förstå hur argumentationen kring kön, sex och relationer ser ut i den antika världen är det av största vikt att försöka se bortom sina egna föreställningar. Det är något flera forskare inte lyckats med när de inte tagit hänsyn till den antika synen på begär och kvinnor. Med det sagt är jag medveten om att studien kan ha påverkats av mina egna föreställningar av kön även om jag anser mig ha gjort ett gott arbete i att utgå från antikens syn på kön.

Min slutsats kan även anses missa flera dimensioner av kapitel 7. Jag går exempelvis inte in på vad Paulus argumentation får för konsekvenser för kvinnorna i praktiken. Jag har inte heller tagit hänsyn till åsikter eller föreställningar som kommer från församlingen. Jag har inte fördjupat mig i 7:17-24 som exempelvis Schüssler Fiorenza menar är en tillämpning av Gal 3:28. Avsikten med studien var inte att ge en allomfattande bild av 1 Kor 7 utan att avsiktligt utgå från en tydlig teori och förankra analysen i en specifik forskning. Syftet har varit att förstå hur eskatologin i 1 Kor 7 kan tolkas utifrån Ivarssons forskning.

Det har också inneburit att jag valt att fokusera på forskning

gällande eskatologin som utgår från liknande förståelse av sex och relationer i antiken som Ivarsson använt sig av. Det har i sin tur inneburit att jag till viss del kommit in på kosmologi och etiologi. Det blev nödvändigt eftersom kosmologin och etiologin är grundläggande för att förstå hur Paulus tänker sig att den sista tiden kommer att se ut för de troende i 1 Kor 7.

Jag har inte tagit ställning till hur 7:1 ska förstås eftersom det inte påverkat min slutsats. Om jag hade tolkat det som Paulus ord stämmer det helt in i slutsatsen, Paulus anser att brist på kontroll och begär är omanligt. Är det istället så att det är ett citat från Korinth hade det ändå inte påverkat Paulus åsikt.

Ett resonemang i studien som inte är komplett är frågan om vad som händer om männen i Korinth inte följer Paulus order. Jag har tagit upp att alla troende kommer att räddas. Det innebär att männen i Korinth också borde räddas oavsett hur de lever. Samtidigt visar Martin att förorening är ett hot mot Kroppen. Menar Paulus att de kan mista Guds $\piνεῦμα$? Eller menar kanske Paulus att hela Kroppen kan förorenas och att de alla kommer att brinna vid Kristi återkomst, inte endast de som brustit i sina handlingar? Vidare är detta ett ämne för fortsatt forskning för att förstå Paulus motiv. Det är inte givet om Paulus använder maskulinitetsretorik i omsorg, eftersom han är övertygad om att tiden snart är slut och han är rädd att de inte kommer att klara sig. Om Paulus istället anser att alla kommer överleva oavsett kan han använda eskatologin för att stärka sin egna auktoritet i församlingen, eftersom den är ifrågasatt.

6 Sammanfattning

I studien har en retorisk analys gjorts av 1 Kor 7 för att se hur Paulus använder maskulinitetsretorik för att tala om eskatologi. Studien har utgått från Fredrik Ivarssons forskning om 1 Kor 5–7 där han menar att Paulus använder maskulinitet i sin retorik. Intersektionell maskulinitetsteori har använts i studien vilket innebär att analysen har gjorts utifrån teorin att makthierarkier bygger på ett flertal samverkande faktorer såsom klass, kön och etnicitet. Kön i sin tur är en social konstruktion. Burrus förståelse av kön under antiken som ett graderat spektrum har använts i studien.

Genom att granska vilka föreställningar som finns om eskatologi och maskulinitet i 1 Kor 7 och hur strukturen och argumentationen i kapitlet ser ut har jag kunnat besvara studiens övergripande frågeställning. Slutsatsen är att Paulus för två resonemang i kapitel 7. Ett där Paulus skriver att eskatologin i praktiken för de troende innebär att de inte

ska fokusera på det världsliga utan på Gud för att utveckla en karaktär formad av $\pi\epsilon\upsilon\mu\alpha$. Det andra resonemanget är riktat till männen i församlingen, som på grund av bristande karaktär bör fokusera på det världsliga för att få bukt med den otukt och begär som är ett potentiellt hot mot Kristi Kropp. Paulus använder maskulinitetsretorik för att framhäva sig själv som manlig och övertyga om att hans föreställning om eskatologi är rätt, samtidigt som han framställer männen i Korinth som omanliga, utan självkontroll och oförmögna att leva enligt de riktlinjer gällande eskatologin som Paulus ger.

Bibliografi

Primärtexter

- Bibel 2000: Bibelkommissionens översättning.* 2001. Utg. av Svenska Bibelsällskapet.
Stockholm: Verbum.
- Novum Testamentum Graece. 2012. Utg. av Eberhard Nestle & Kurt Aland. 28 rev. uppl.
Stuttgart: Deutsche Bibelstiftung.

Sekundärlitteratur

- Burrus, Virginia, 2007. Mapping as Metamorphosis: Initial Reflections on Gender and Ancient Religious Discourses. I: Penner, Todd & Vander Stichele, Caroline (red.), *Mapping Gender in Ancient Religious Discourses*. Leiden, Nederländerna: Brill. S. 1–10.
- Carrigan, Timothy, Conell, Bob & Lee, John, 1985. Toward a New Sociology of Masculinity. I: *Theory and Society vol 14*. New York: Springer.
- Clines, David J.A, 2003. Paul, the Invisible Man. I: Moore, Stephen D & Anderson Capel, Janice (red), *New Testament Masculinities*. Atlanta: Society of Biblical Literature.
- Collins, Raymond F, 1999. *First Corinthians*. I: Sacra Pagina Series, vol, 7. Collegeville, Minnesota: The Liturgical Press.
- Conzelmann, Hans, 1975. *1 Corinthians: A Commentary on the First Epistle to the Corinthians*. Philadelphia: Fortress.
- Engberg-Pedersen, Troels, 2010. *Cosmology & Self in the Apostle Paul: The Material Spirit*. Oxford: Oxford University.
- Hack, Polaski, 2005. *A Feminist Introduction to Paul*. St. Louis, Missouri: Chalice.
- Hayes, John H., Holladay, Carl R., 2007. *Biblical Exegesis: A Beginner's Handbook*. Louisville, Kentucky: Westminster John Knox.
- Heikel, Ivar, Fridrichsen, Anton, 1934. *Grekisk-svensk ordbok till Nya Testamentet och de Apostoliska Fäderna*. Lund: Liber.
- Ivarsson, Fredrik, 2017. Medkänslans hermeneutik. I: *Svensk kyrkotidning* 10. S. 302-307.
- Ivarsson, Fredrik, 2008. A Man has to Do What a Man What a Man has to Do: Protocols of Masculine Sexual Behaviour and 1 Corinthians 5–7. I: Holmberg, Bengt & Winninge, Mikael (red.), *Identity Formation in the New Testament*. Heidelberg,

Tyskland: Mohr Siebeck.

Klauck, Hans-Josef, 2006. *Ancient Letters and the New Testament -A Guide to Context and Exegesis*. Texas: Baylor University.

Levine, Amy-Jill, 2004. Introduction. I: Levine, Amy-Jill & Blickenstaff, Marianne (red.), *A Feminist Companion to Paul*. Cleveland: The Pilgrim.

Martin, Dale B., 1995. *The Corinthian Body*. New Haven, Connecticut: Yale University.

Martin, Dale B., 2006. *Sex and the Single Saviour: Gender and Sexuality in Biblical Interpretation*. Louisville, Kentucky: Westminster John Knox.

Mitchell, Margret M, 1993. *Paul and the Rethoric of Reconciliation: an Exegetical Investigation of the Language and Composition of 1 Corinthians*. Kentucky: Westminster/John Knox.

Nya Testamentet i åtta versioner, 2016. Varberg: August.

Nässelqvist, Dan, 2014. *Nytestamentlig grekiska*. Lund: Studentlitteratur.

PHEME PERKINS, 2012. *First Corinthians*. Grand Rapids, Michigan: Baker Academic.

Schnelle, Udo, 2003. *Apostle Paul: His Life and Theology*. Grand Rapids, Michigan: Baker Academic.

Schüssler Fiorenza, Elisabeth, 1994. *In Memory of Her: A Feminist Theological Reconstruction of Christian Origins*. 2 uppl. New York: SCM.

Smit, Peter-Ben, 2017. *Masculinity and the Bible: Survey, Models, and Perspectives*. Leiden: Brill.

Talbert, Charles H, 2002. *Reading Corinthians: A Literary and Theological Commentary*. Georgia: Smyth & Helwys.

Thiselton, Anthony C, 2000. *The First Epistle to the Corinthians: A Commentary on the Greek Text*. I: The New International Greek Testament Commentary. Grand Rapids, Michigan: Wm. B. Eerdmans.